

PATVIRTINTA

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos
direktoriaus 2019 m. spalio 10 d.

įsakymu Nr. V – 66 (papildytas 2021-12-06
įsakymu Nr. V-63)

VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

TAIKOS G. 81, VILNIUS

2019 m.

TURINYS

PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) PATEIKIMAS VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS DIREKTORIUI	5
PLANO KOREGAVIMO (TIKSLINIMO) LAPAS	6
1. BENDROSIOJOS NUOSTATOS	7
1.1. PLANO TIKSLAS.....	7
1.2. TRUMPAS GIMNAZIJOS APIBŪDINIMAS	7
1.3. PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS	8
2. GRESIANTYS ĮVYKIAI.....	9
3. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS.....	10
4. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA.....	11
5. GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ IR MOKINIŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI	12
5.1. GIMNAZIJOS MOKINIŲ IR DARBUOTOJŲ EVAKAVIMO IŠ PASTATO ORGANIZAVIMAS.....	12
5.2. GIMNAZIJOS MOKINIŲ IR DARBUOTOJŲ EVAKAVIMO IŠ TERITORIJOS ORGANIZAVIMAS.....	13
5.3. GIMNAZIJOS MOKINIŲ IR DARBUOTOJŲ SLĖPIMASIS PASTATE	13
5.4. PIRMOSIOS MEDICINOS PAGALBOS TEIKIMO NUKENTĖJUSIEMS ĮVYKIŲ METU, ORGANIZAVIMAS.....	14
5.5. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIAI IR JŲ PANAUDOJIMO GALIMYBĖS	14
5.6. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS	14
6. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI KILUS PAVOJINGAM ĮVYKIUI.....	14
6.1. GAISRAS	14
6.2. PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS.....	15
6.3. GRASINIMAS ĮVYKDYTI TERORO AKTĄ.....	16
6.4. ĮTARTINAS RADINYS	16
6.5. GINKLUOTO ŽMOGAUS IŠPUOLIS.....	16
6.6. MAISTO TARŠA	16
6.7. LABAI SMARKI AUDRA	17
6.8. ŠILUMOS, ELEKTROS ENERGIJOS, VANDENS TIEKIMO SUTRIKIMAI.....	17
7. SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS	18
8. VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS.....	19

PRIEDAI	20
1 PRIEDAS. VIETA VILNIAUS MIESTE.....	21
2 PRIEDAS. VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS, SPECIALIŲJŲ IR AVARINIŲ TARNYBŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	22
3 PRIEDAS. MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS	23
4 PRIEDAS. PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA.....	24
5 PRIEDAS. KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA	25
6 PRIEDAS. ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ SĄRAŠAS IR KONTAKTAI.....	26
7 PRIEDAS. EVAKAVIMO PLANAI	27
8 PRIEDAS. OBJEKTO GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ.....	30
9 PRIEDAS. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS.....	42
10 PRIEDAS. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, KILUS RADIACINIAM PAVOJUI, PLANAS	48

**PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) PATEIKIMAS VILNIAUS MIESTO
SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUI**

Eil. Nr.	Planas/plano išrašas ir pateikimo būdas	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas

PLANO KOREGAVIMO (TIKSLINIMO) LAPAS

Planas tikslinamas ne rečiau kaip vieną kartą per metus, jeigu iki tol nebuvo kilę ekstremaliųjų įvykių ar įvykė pokyčių, didinančių galimų įvykių riziką ar mažinančių mokinių ir darbuotojų saugumą.

Eil. Nr.	Žyma	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos (toliau – Gimnazija) Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 1, 3, 9 punktų reikalavimus.

Planas parengtas vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2011-02-23 įsakymu Nr.1-70 patvirtintomis Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinėmis rekomendacijomis bei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2011-06-02 įsakymu Nr. 1-189 patvirtintomis Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės atlikimo rekomendacijomis.

1.1. PLANO TIKSLAS

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas parengtas, siekiant:

1.1.1. reglamentuoti Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos (toliau – Gimnazijos) darbuotojų veiksmus ekstremaliųjų įvykių metu bei gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms;

1.1.2. padėti organizuoti ir koordinuoti Gimnazijos darbuotojų ir mokinių veiksmus įvykio metu;

1.1.3. padėti Gimnazijos direktoriui sutelkti materialinius ir žmogiškuosius išteklius bei organizuoti ir koordinuoti įvykių likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

1.2. TRUMPAS GIMNAZIJOS APIBŪDINIMAS

Pavadinimas	Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija
Adresas	Taikos g. 81, LT-05217, Vilnius
Įmonės kodas	190003328
Tel. Nr.	(8 5) 242 1611
Elektroninis paštas	rastine@birziskos.vilnius.lm.lt
veiklos sritis	Švietimas
Pavaldumas	Vilniaus miesto savivaldybė
Mokinių skaičius	2019 m. – 773
Darbuotojų skaičius	89
Vadovas	Direktorius Valdemaras Kaupinis, tel. (8 678) 85012; el.p.: rastine@birziskos.vilnius.lm.lt

Darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą:	Direktorius Valdemaras Kaupinis tel. (8 678) 85012; el.p.: rastine@birziskos.vilnius.lm.lt
Atsakingų darbuotojų kontaktai	Pateikti 6 priede
Pastatas	3 aukštų blokinis pastatas su teritorija
Darbo laikas	Penkios darbo dienos per savaitę, nuo 8.00 iki 17.00 val.
Apsauga	Budintis sargas. Darbo laikas - I-V – nuo 19.00 val. iki 7.00 val. VI-VII ir šventinėmis dienomis – visą parą, t.y. nuo 7.00 val. iki 7.00 val.
Kaimyniniai pavojingi objektai	nėra
Kolektyvinės apsaugos priemonės	Pastatas priskirtas Vilniaus m. savivaldybės kolektyvinės apsaugos statiniams
Asmeninės apsaugos priemonės	Nėra
Pavojingos cheminės medžiagos	Nėra
Elektros energija	AB „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) Alternatyvios energijos šaltinių nėra.
Vanduo, nuotekos	UAB „Vilniaus vandenys“
Šildymas	AB „Vilniaus energija“
Ventiliacija	natūrali, priverstinė (tualetai, sporto ir aktų salės, valgykla, persirengimo kambariai)
Ryšiai	TEO LT, mobilūs telefonai, internetinis tinklas, žodžiu.
Gaisro gesinimas	Tel. 112 Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, pirminės gaisro gesinimo priemonės – gesintuvai.

1.3. PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

1.3.1. **Įvykis** – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

1.3.2. **Ekstremalioji situacija** – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

1.3.3. **Ekstremalusis įvykis** – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

1.3.4. **Civilinė sauga** – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

1.3.5. **Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras** (toliau – **operacijų centras**) – iš valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, ūkio subjektų darbuotojų sudaromas organas, vykdamas ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinantis ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuojantis ir koordinuojantis įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

1.3.6. **Gelbėjimo darbai** – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

1.3.7. **Gyventojas** – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

1.3.8. **Gyventojų evakavimas** – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

1.3.9. **Kolektyvinės apsaugos statinys** – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

1.3.10. **Materialiniai ištekliai** – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

1.3.11. **Perspėjimo sistema** – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus perdavimą gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams.

1.3.12. **Santrumpos:**

- ESOC - Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras
- BPC – Bendrasis pagalbos centras

2. GRESIANTYS ĮVYKIAI

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Rizikos lygis
1.	Gaisras	labai didelis

2.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	labai didelis
3.	Grasimas įvykdyti teroro aktą	labai didelis
4.	Įtartinas radinys	labai didelis
5.	Ginkluoto asmens smurto proveržis (AMOK)	labai didelis
6.	Maisto tarša (biologinės kilmės)	didelis
7.	Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių: perkūnija ir /ar škvalas, smarkus lietus, kruša)	didelis
8.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	didelis
9.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	didelis
10.	Vandens tiekimo sutrikimas	Didelis
11.	Įvykis vakariniame aplinkelyje transportuojant pavojingą krovinį	vidutinis
12.	Teroristiniai išpuoliai	vidutinis
13.	Pastatų griuvimai	vidutinis
14.	Radiologinė avarija	vidutinis
15.	Labai smarkus lietus	priimtinas
16.	Labai smarkus snygis	priimtinas
17.	Labai smarki pūga	priimtinas
18.	Labai smarkus sudėtinis apšalas	priimtinas
19.	Labai smarkus speigas	priimtinas
20.	Transporto avarijos (automobilių)	priimtinas
21.	Žemės drebėjimas	priimtinas

3. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS

3.1. Gimnazijos mokiniai ir darbuotojai apie kilusį ekstremalų įvykį, grėsiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją perspėjami ir informuojami: žodžiu arba garsiniu signalu (sirena, sirena ir žodine informacija per gimnazijos radiją, neveikiant techninėms priemonėms – gyvai, žodžiu) pagal Perspėjimo apie įvykį schemą (4 priedas).

3.2. Gimnazijos mokiniai ir darbuotojai informaciją apie kilusį ekstremalų įvykį, grėsiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją gali gauti ir kitais būdais: trumpaisiais pranešimais į mobiliuosius telefonus, išgirdę garsinio civilinės saugos signalo turinį, kitomis ryšio priemonėmis ar pastebėję kilusį įvykį.

3.3. Asmuo, gavęs informaciją iš kitų institucijų apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją arba pastebėjęs kilusį pavojingą įvykį, telefonu ar žodžiu praneša asmeniui, atsakingam už informacijos apie susidariusią ekstremaliąją situaciją priėmimą ir perdavimą (priedas Nr. 5);

3.4. Asmuo, atsakingas už informacijos apie susidariusią ekstremaliąją situaciją priėmimą ir perdavimą, gavęs informaciją, nedelsdamas informuoja:

- Gimnazijos direktorių;
- Direktorius pavaduotoją ugdymui (atsakingą už viešosios tvarkos palaikymą bei žmonių evakavimą)
- Direktorius pavaduotoją aplinkai (atsakingą už priešgaisrinę saugą);
- Visuomenės sveikatos priežiūros specialistą (atsakingą už pirmąją pagalbą);
- Budinčius apsaugos darbuotojus,
- Kitus darbuotojus.

3.5. Asmuo, atsakingas už informacijos apie susidariusią ekstremaliąją situaciją priėmimą ir perdavimą, gavęs direktoriaus ar kurio nors atsakingo darbuotojo nurodymą **sukviečia atsakingus darbuotojus į pasitarimą.**

3.6. Budintis apsaugos darbuotojas, gavęs nurodymą iš atsakingo darbuotojo ar informaciją apie kilusį ekstremalų įvykį, dėl kurio reikia skubiai evakuotis iš mokyklos, **jungia išpėjamąjį garsinį signalą** (pavojaus sirena, žodinis pranešimas per gimnazijos radiją) .

3.7. Išpėjamąjį garsinį signalą gali jungti bet kuris asmuo, pastebėjęs kilusį gaisrą ir (ar) gavęs nurodymą iš Gimnazijos atsakingo darbuotojo.

3.8. **Išgirdus civilinės saugos garsinį signalą (kaukiančią sireną, neskelbiant evakuacijos):**

- Administracijos darbuotojai ir mokytojai, tiesiogiai nedirbantys su mokiniais renka mokytojų kambaryje.
- Mokytojai, dirbantys su mokiniais, baigia užsiėmimus ir su mokiniais lieka tose pačiose patalpose. Darbuotojai, turintys prieigą prie radijo ar televizijos, per 3 minutes turi įjungti radiją arba televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas.
- Mokyklos direktorius ar pavaduotojas, išklauses informaciją apie sirenos kaukimo priežastis, informaciją ir nurodymus perduoda mokytojams ir mokiniams per gimnazijos radiją.

4.

5. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

5.1. Informacija perduodama fiksuoto ryšio TEO LT linija, mobiliuoju ryšiu, kompiuteriais, turinčiais interneto ryšį. Per kompiuterius galima siųsti ir priimti elektroninius laiškus. Elektroninis paštas: rastine@birziskos.vilnius.lm.lt. Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos atsakingų darbuotojų sąrašas ir kontaktai pateikiami **6 priede.**

5.2. Asmenys, pastebėję gimnazijoje kilusį pavojingą įvykį (gaisras, ginkluoti žmonės, įtartinas radinys, staigus ligos protrūkis ir pan.), kurio likvidavimui būtinos specialiosios tarnybos, nedelsdami skambina **tel. 112**.

5.3. Asmuo, atsakingas už informacijos apie susidariusią ekstremaliąją situaciją priėmimą ir perdavimą, praneša apie įvykį **Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Civilinės saugos skyriui tel. 8 (5) 2112217, 2112811, 211 2874**.

5.4. Kitas tarnybas (UAB „Vilniaus energija“, „UAB „Vilniaus vandenys“, AB „Esso“, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Vilniaus departamentas) iškilus poreikiui, kviečia Gimnazijos atsakingas asmuo pagal kompetenciją ir įvykio pobūdį. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, avarinių gelbėjimo ir specialiųjų tarnybų telefonų sąrašas pateikiamas **2 priede**.

5. GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ IR MOKINIŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI

5.1. GIMNAZIJOS MOKINIŲ IR DARBUOTOJŲ EVAKAVIMO IŠ PASTATO ORGANIZAVIMAS

5.1.1. Gresiant ar susidarius ekstremaliajam įvykiui, **sprendimą evakuotis iš pastato priima Gimnazijos direktorius**, o jam nesant – jį pavaduojantis asmuo.

5.1.2. **Atsakingas asmuo - direktoriaus pavaduotoja ugdymui Violeta Bugailiškytė** organizuoja ir vadovauja evakuacijai iš pastato į saugią vietą.

5.1.3. Žmonių evakuacija iš pastato vyksta pagal evakavimo planus, esančius pirmajame, antrajame, trečiajame ir cokoliniame objekto aukšte (7 priedas).

5.1.4. Budintys apsaugos darbuotojai įjungia perspėjimo signalą ir atrakina užrakintus evakuacinius išėjimus į lauką.

5.1.5. Išgirdę perspėjimo signalą, informuojantį apie kilusį pavojų dėl kurio reikia skubiai evakuotis iš pastato, visi turi nedelsdami eiti evakuaciniais keliais tiesiai į lauką.

5.1.6. Išėję į lauką visi darbuotojai ir mokiniai renkasi evakavimo susirinkimo vietoje: **sporto aikštyne**.

5.1.7. Klasių auklėtojai suskaičiuoja mokinius ir praneša už evakavimą atsakingam asmeniui - kiek mokinių evakavosi.

5.1.8. Informacija apie negalėjusius evakuotis ir likusius mokykloje ar dingusius mokinius nedelsiant perduodama atvykusių civilinės saugos sistemos pajėgų gelbėjimo darbų vadovui.

5.1.9. Po evakuacijos Gimnazijoje likusių žmonių paiešką ir gelbėjimą atlieka tik ugniagesiai gelbėtojai.

5.1.10. Jeigu oro sąlygos nepalankios (minusinė temperatūra, krituliai, vėjas ir pan.), mokiniai turi(gali) laikinai prisiglausti Sietuvos progimnazijoje, adresu Taikos g. 47, Vilnius. Drauge su mokiniais į sporto ir aktų salės patalpas eina ir klasių auklėtojai.

5.1.11. Apie poreikį laikinai priglauti evakuotus mokinius (nurodant mokinių skaičių), Sietuvos progimnazijos vadovus informuoja direktoriaus pavaduotoja ugdymui **Violeta Bugailiškytė**.

5.1.12. Sietuvos progimnazijos kontaktinis asmuo - Daina Valackienė, tel. (8 671 66919)

5.2. GIMNAZIJOS MOKINIŲ IR DARBUOTOJŲ EVAKAVIMO IŠ TERITORIJOS ORGANIZAVIMAS

5.2.1. Gavus gelbėjimo darbų vadovo nurodymą palikti mokyklos teritoriją, visi darbuotojai ir mokiniai privalo vykdyti jo nurodymus.

5.2.2. Gavus informaciją apie savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimą dėl gyventojų evakavimo iš savivaldybės teritorijos, darbuotojai ir mokiniai privalo vykdyti savivaldybės administracijos direktoriaus nurodymus.

5.3. GIMNAZIJOS MOKINIŲ IR DARBUOTOJŲ SLĖPIMASIS PASTATE

5.3.1. Atsakingas asmuo už patalpų parengimą kolektyvinei gyventojų apsaugai (6 priedas) organizuoja ir vadovauja darbuotojų ir mokinių slėpimuisi pastate.

5.3.2. Gavus informaciją pranešimu į mobiliuosius telefonus, aktyvuota perspėjimo sistema (įjungtos civilinės saugos sirenos), ar pareigūnų tiesioginiais nurodymais apie gyvybei ar sveikatai pavojingus veiksmus, atsiradusius dėl gresiančio ar susidariusio įvykio ir būtinumą slėptis sandariose patalpose, darbuotojai ir mokiniai turi likti mokyklos patalpose ir negali būti išleidžiami į lauką iki tolesnių nurodymų.

Gavus nurodymą likti patalpose:

5.3.3. Duodamas nurodymas budinčiam apsaugos darbuotojui neišleisti mokinių į lauką;

5.3.4. Gavus informaciją pertraukos metu, budintis apsaugos darbuotojas turi įjungti skambutį, kuriuo sukviestų mokinius iš lauko į klases;

5.3.5. Budintis apsaugos darbuotojas turi užrakinti išėjimo duris ir nieko neišleisti į lauką;

5.3.6. Gimnazijos atsakingi asmenys nusprendžia, kuriose patalpose (atsižvelgiant į gautų pranešimų turinį ir pavojaus pobūdį) slėpsis darbuotojai ir mokiniai, kuriose galės prisiglausti į Gimnaziją kaip į kolektyvinės apsaugos statinį atėję pasislėpti gyventojai;

5.3.7. Duodamas nurodymas darbuotojams užsandarinti parinktas patalpas: uždaryti langus, išjungti ventiliavimo bei kondicionavimo sistemas, užklijuoti ventiliacijos angas ir t.t.

5.3.8. Informacija apie slėpimuisi parinktas patalpas perduodama pedagogams;

5.3.9. Pedagogai palydi mokinius į nurodytas patalpas;

5.3.10. Atsakingi darbuotojai paaiškina mokiniams situaciją;

5.3.11. Budintis apsaugos darbuotojas turi įleisti visus, norinčius patekti į pastatą ir nurodyti kuriose patalpose jie gali pasislėpti.

5.4. PIRMOSIOS MEDICINOS PAGALBOS TEIKIMO NUKENTĖJUSIEMS ĮVYKIŲ METU, ORGANIZAVIMAS

5.4.1. Pirmosios pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja asmuo, atsakingas už pirmosios medicinos pagalbos teikimą (6 priedas).

5.4.2. Pirmoji pagalba teikiama iki GMP atvykimo.

5.4.3. Pirmąją pagalbą teikimui gali būti pasitelkti pedagogai, baigę pirmosios pagalbos teikimo kursus.

5.4.4. Pagalbos suteikimui reikalingi ištekliai yra medicininiam kabinete (2 pirmosios medicininės pagalbos vaistinė).

5.5. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIAI IR JŲ PANAUDOJIMO GALIMYBĖS

5.5.1. Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos aktų salė, sporto salė, klasės, kabinetai yra numatyti kolektyvinei Vilniaus miesto gyventojų apsaugai.

5.5.2. Gimnazijos patalpos paruošiamos kolektyvinei gyventojų apsaugai pagal Vilniaus miesto savivaldybės nustatytą Kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo gyventojų priėmimui tvarką.

5.6. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS

5.6.1. Asmeninių apsaugos priemonių (respiratorių, dujokaukių) objekte nėra.

5.6.2. Esant būtinumui eiti per užterštą aplinką, naudoti parankines priemones:

5.6.3. Galvos ir kaklo apsaugai - užsegti drabužius, pakelti apykaklę, kaklą apvynioti šaliku, ant galvos uždėti kapišoną, kepurę;

5.6.4. Kvėpavimo organus galima apsaugoti suvilgytu ir išgręžtu kelių sluoksniu rankšluosčiu ar kitokiu švariu audeklu;

5.6.5. Rankų apsaugai naudoti gumines, odines pirštines, ar darbines brezentines pirštines;

5.6.6. Akių apsaugai nuo skystų lašelių teršalų – užsidėti akinius.

5.6.7. Odos apsaugai galima panaudoti: darbo rūbus: striukes, kelnes, kombinezonus, jie turi būti sušėti, rankogaliai sušėti ir aprišti, kelnės nuleistos ant apavo ir taip pat surištos, kasdieninius žieminius drabužius iš storo audinio; lietpalčius, sportinius kostiumus, apsiaustus iš gumuoto ar impregnuoto audinio arba iš audinių, padengtų polivinilchloridine plėvele.

5.6.8. Išėjus iš užterštos teritorijos, kuo greičiau reikia atsargiai nusiimti dėvėtus drabužius ir nusiprausti.

6. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS PAVOJINGAM ĮVYKIUI

6.1. GAISRAS

6.1.1. Kilus gaisrui patalpose ar teritorijoje:

- nedelsiant pranešti Bendrajam pagalbos centrui (tel. 112);

- vadovautis Darbuotojų veiksmų, kilus gaisrui, planu (9 priedas);
- gesinti gaisro židinių pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, jeigu tai nesukelia pavojaus sveikatai ar gyvybei;
- evakuoti žmones iš pastato į sutartą susirinkimo vietą;
- organizuoti ir vadovauti materialių vertybių gelbėjimui;
- prireikus išjungti elektros tiekimą, vėdinimo sistemas.

6.2. PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS

6.2.1. Susirgus mokykloje, t.y. vaikui pajutus į užkrečiamą ligą panašius simptomus (karščiavimą, kosulį, gerklės, galvos, sąnarių skausmus, drebulį, nuovargį, viduriavimo ir vėmimo požymius) nedelsiant išleisti vaiką į namus ir apie tai informuoti tėvus.

6.2.2. Išaiškėjus keletui susirgimų, turinčių vienodus požymius ar įtarus užkrečiamosios ligos atvejį, Gimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistė apie įvykį informuoja Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie SAM (NVSC) Vilniaus departamento Visuomenės sveikatos saugos skyrių 2 priede nurodytais kontaktais.

6.2.3. Gavus informaciją iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos apie nustatytą asmenį, sergantį užkrečiamąja liga, įrašyta į privalomai registruojamų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose užkrečiamųjų ligų sąrašą (79 ligos) taip pat mirties nuo šių ligų atvejus, Gimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistė susisieks su NVSC prie SAM Vilniaus departamento Visuomenės sveikatos saugos skyriumi 2 priede nurodytais kontaktais ir vadovaujasi gautais nurodymais ir rekomendacijomis.

6.2.4. Paskelbus epidemiją savivaldybėje:

- Gimnazijos visuomenės sveikatos specialistė teikia Gimnazijos bendruomenei informaciją apie situaciją, supažindina mokinius ir darbuotojus apie rekomenduojamas užkrečiamosios ligos apsaugos priemones .
- Sudaromos sąlygos mokykloje dažnai plauti rankas (turi būti muilo ir vienkartinį rankšluosčių prie kiekvienos kriauklės).
- Užtikrinamas dažnas patalpų vėdinimas (prieš pamokas, per pertraukas, po pamokų) ir valymas drėgnuoju būdu.
- Riboti su ugdymo veikla nesusijusius renginius Gimnazijoje.
- Paskelbiama informacija, kad tėvai neleistų sergančių (sloguojančių, kosinčių, nors neturinčių temperatūros) vaikų į pamokas.

6.2.5. Gimnazijos direktorius, atsižvelgdamas į užkrečiamosios ligos išplitimo Gimnazijoje mastą ir NVSC prie SAM rekomendacijas, suderinęs su savivaldybės administracija, priima sprendimą dėl priemonių, mažinančių riziką užsikrėsti:

- Atšaukiami renginiai;
- Laikinai nutraukiamas pamokų lankymas (nutraukti veiklą mažiausiai 7 dienoms, užtikrinant tolimesnio ugdymo proceso tęstinumą);
- Nurodoma naudoti asmeninės apsaugos priemones (medicininės veido kaukės)

6.3. GRASINIMAS ĮVYKDYTI TERORO AKTĄ

6.3.1. Asmuo, gavęs pranešimą (telefonu, el. paštu, raštu ir t.t.) apie padėtą sprogmenį ar grasinimą susprogdinti, nedelsiant informuoja apie tai atsakingus gimnazijos asmenis.

6.3.2. Asmuo, atsakingas už informacijos perdavimą (6 priedas) nedelsiant praneša bendrajam pagalbos centrui tel. 112.

6.3.3. Asmuo, atsakingas už darbuotojų ir mokinių evakavimą, duoda nurodymą jungti garsinį perspėjimo signalą, informuojantį apie būtinumą kuo skubiau evakuotis iš pastato.

6.3.4. Darbuotojų ir mokinių evakavimas vyksta pagal šio Plano 5.1 dalyje numatytą evakavimo tvarką.

6.4. ĮTARTINAS RADINYS

6.4.1. Asmuo, pamatęs (suradęs) įtartina niekam nepriklausantį daiktą (lagaminas, dėžė, prikrauta kuprinė ir pan.), ar daiktą panašų į sprogmenį, nedelsiant perspėja aplinkinius jo neliesti ir informuoja apie tai atsakingus gimnazijos asmenis.

6.4.2. Asmuo, atsakingas už informacijos perdavimą (6 priedas) nedelsdamas skambina tel. 112 ir praneša apie radinį Bendruoju pagalbos telefonu 112.

6.4.3. Gimnazijos atsakingi asmenys sulaukia policijos pareigūnų ir suteikia jiems informaciją.

6.4.4. Atvykus pareigūnams, vykdomi jų nurodymai.

6.5. GINKLUOTO ŽMOGAUS IŠPUOLIS

6.5.1. Bet kuris asmuo, pastebėjęs ginkluotą žmogų gimnazijoje ar išgirdęs šūvius, turi skambinti bendruoju pagalbos telefonu 112.

6.5.2. Pastebėjus ginkluotą žmogų ar išgirdus šūvius, reikia perspėti kitus (šaukti “ginklas”, “šauda”) ir slėptis, ir(ar) stengtis saugiai išbėgti iš pastato.

6.5.3. Išgirdus šauksmą “Ginklas”, ar šūvių garsą, bet nesant šaudymo epicentre, kai yra saugus pasitraukimo kelias, reikia bėgti ir reikalauti, kad bėgtų ir kiti.

6.5.4. Jeigu bėgti yra per daug pavojinga, reikia susirasti priedangą, užsibarikaduoti, pasitraukti nuo durų, stengtis būti kuo tyliau ir sulaukti pagalbos.

6.5.5. Jeigu šaudymas prasideda lauke – nebėgti, bet nedelsiant griūti ant žemės ir rankomis prisidengti galvą.

6.5.6. Kol aidi šūviai, kuo labiau prisispauti prie žemės, o nutilus šūviams šliaužti į patikimesnę vietą (už kokios nors priedangos, už atliekų konteinerio ir pan.)

6.5.7. Jeigu šaudymas girdimas būnant pastate, pasitraukti nuo langų, nežiūrėti pro langą.

6.6. MAISTO TARŠA

6.6.1. Susirgus mokykloje, t.y. mokiniui (-iams) pajutus į apsinuodijimą maistu panašius simptomus (drebulį, viduriavimo ir vėmimo požymius) suteikti pirmąją pagalbą, išvietsi medicinos pagalbą arba išleisti mokinį į namus ir apie tai informuoti tėvus.

6.6.2. Įtarus apsinuodijimo maistu atvejį, Gimnazijos sekretorė arba Gimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistė apie įvykį informuoja Vilniaus valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybos maisto produktų inspektorių 2 priede nurodytais kontaktais.

6.7. LABAI SMARKI AUDRA

6.7.1. Gavus įspėjimus pranešimu į mobiliuosius telefonus apie artėjančią labai smarkią audrą (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių: perkūnija ir /ar škvalas, smarkus lietus, kruša):

- perspėti darbuotojus apie artėjančią hidrometeorologinį reiškinį ir informuoti, kokie darbai turi būti atlikti (asmuo, atsakingas už ryšius ir informavimą);
- sandariai uždaryti pastato langus, duris, stoglangius ir kitas angas (asmuo, atsakingas už priešgaisrinę saugą, asmuo, atsakingas už pirmąją pagalbą);
- Nurodyti mokiniams būti uždarų patalpų viduje, toliau nuo langų.
- Nurodyti likti pastate ketinančius išeiti mokinius, kol audra aprims.
- Prasidėjus smarkiai perkūnijai, išjungti nereikalingus elektros prietaisus iš elektros tinklo, atjungti antenas (asmuo, atsakingas už priešgaisrinę saugą).

6.8. ŠILUMOS, ELEKTROS ENERGIJOS, VANDENS TIEKIMO SUTRIKIMAI

6.8.1. Šilumos, elektros energijos ar vandens tiekimo sutrikimus likviduoja avarinės tarnybos. Kontaktiniai duomenys pateikti 2 priede.

6.8.2. Asmuo, pastebėjęs šilumos, elektros energijos ar vandens tiekimo sutrikimus, praneša apie tai atsakingam asmeniui arba direktoriui (6 priedas).

6.8.3. Gimnazijos direktorius su kitais atsakingais asmenimis įvertinės avarijos mastą priima sprendimą dėl laikino pamokų nutraukimo.

6.8.4. Nutūkų elektros tiekimui:

- atsakingas asmuo, turi įsitikinti ar gedimas ne pastato vidaus tinkle, patikrinti ar neišsijungę automatiniai elektros energijos jungikliai (saugikliai),
- įsitikinus, kad gedimas įvyko išoriniame tinkle, skambinti tel. 1852 ,
- esant vidiniam elektros tinklo gedimui, iškviesti aptarnaujančią įmonę šalinti gedimui.

6.8.5. Įvykus vandentiekio avarijai:

- atsakingas asmuo užsuka įvadinę vandentiekio sklendę,
- nurodoma darbuotojams pašalinti vandenį iš užlietos zonos,

- iškviečiama aptarnaujanti įmonė šalinti gedimui.

6.8.6. Įvykus šilumos energijos tiekimo sutrikimui šildymo sezono metu:

- stabdyti mokymo procesą,
- informuoti Vilniaus miesto savivaldybę 2 priede nurodytais kontaktais,
- iškviešti aptarnaujančią įmonę šalinti avarijai.
- kreiptis į Vilniaus miesto savivaldybę su prašymu pasitelkti alternatyvių šildymo prietaisų avarijos likvidavimo laikotarpiui;

7. SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS

7.1. Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos patalpos yra numatytos kolektyvinei Vilniaus miesto gyventojų apsaugai ir yra Vilniaus miesto savivaldybės kolektyvinės apsaugos statinių sąraše.

7.2. Gimnazijos patalpose numatyta apsaugoti 2205 gyventojus.

Patalpos	Patalpų plotas, kv.m	Numatomų apsaugoti gyventojų skaičius
Aktų salė	266	177
Sporto salė	451	301
Klasės, kabinetai	2591	1727

7.3. Gavus iš savivaldybės administracijos direktoriaus arba gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos informaciją apie tai, kad gimnazijos patalpos yra aktyvuojamos kolektyvinei gyventojų apsaugai, asmuo, atsakingas už patalpų pritaikymą kolektyvinei apsaugai, nedelsdamas (kaip įmanoma per trumpiausią laiką) atvyksta į Gimnaziją ir

- pradeda ruošti turimas patalpas,
- apie patalpų parengimą informuoja Savivaldybės Gyventojų evakavimo ir priėmimo komisiją.

Patalpos turi būti parengtos taip, kad per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau nei per 2 val., būtų galima laikinai priimti evakuojamus žmones į kolektyvinės apsaugos statinyje esančias patalpas ir juos ten laikinai apgyvendinti. Paskirti darbuotojai (sargai dirba visą parą) atsakingi už patalpų atrakinimo organizavimą (darbo, išėginių ir švenčių dienomis), priimamų evakuojamų žmonių pasitikimą, jų palydėjimą iki numatytų patalpų, priimamų žmonių informavimą, kur yra sanitarinės patalpos. Kolektyvinės apsaugos statinyje vienam gyventojui skiriama apie 3,5 kv.m. gyvenamosios patalpos grindų ploto, kurį sudaro gulimos vietos plotas. Gulimai vietai numatoma ne mažiau kaip 1,8 kv.m. grindų ploto. Šioje vietoje gali būti paklojamas čiužinys, pastatoma

sulankstomoji lova ar patiesiamas kilimėlis su miegmaišiu. Evakuotų gyventojų maitinimas, higienos poreikių tenkinimas, medicinos pagalba, numatoma kolektyvinės apsaugos statinio patalpose. Maitinimas bus organizuojamas kolektyvinės apsaugos statinio patalpose esančioje valgykloje.

Asmuo, atsakingas už patalpų parengimą kolektyvinei apsaugai - direktoriaus pavaduotojas aplinkai Žalvyris Buterlevičius, tel. 8 678 85025.

8. VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS

8.1. Jeigu įvykio ar ekstremaliosios situacijos metu pažeidžiamos Gimnazijos pastato konstrukcijos, komunikacijos, būtinausių paslaugų teikimas, kreipiamasi į Vilniaus miesto savivaldybę dėl veiklos sustabdymo ir sprendimų apie laikinų patalpų mokymo procesui užtikrinti suteikimą.

8.2. Nustačius pavojingos užkrečiamosios ligos židinį, turi būti atliktas privalomas aplinkos kenksmingumo pašalinimas (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija, valymas, plovimas)

8.3. Jeigu Gimnazijos pastatas ar patalpos nukentėjo dėl kilusio gaisro, stichinės nelaimės ar kitokio ekstremaliojo įvykio, kreipiamasi į Vilniaus miesto savivaldybės administraciją dėl materialinės paramos patiriams nuostoliams iš dalies apmokėti.

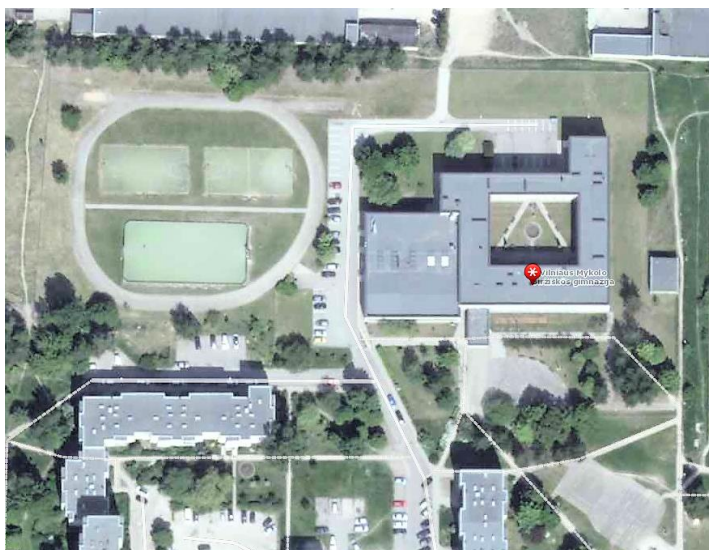
8.4. Jeigu gimnazijos pastatas ar patalpos nukentėjo dėl susidariusios ekstremaliosios situacijos, teikiamas prašymas Vyriausybės kanceliarijai skirti lėšų iš LR Vyriausybės rezervo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies padengti.

8.5. Jeigu gimnazijos pastatas ar patalpos nukentėjo dėl susidariusios ekstremaliosios situacijos, per 30 dienų nuo žalos atsiradimo kreipiamasi į Vilniaus miesto savivaldybę dėl valstybės paramos už žalą, patirtą dėl turto netekimo bei turėtų išlaidų ekstremaliosios situacijos metu.

PRIEDAI

1 PRIEDAS. VIETA VILNIAUS MIESTE

Vilniaus seniūnijos

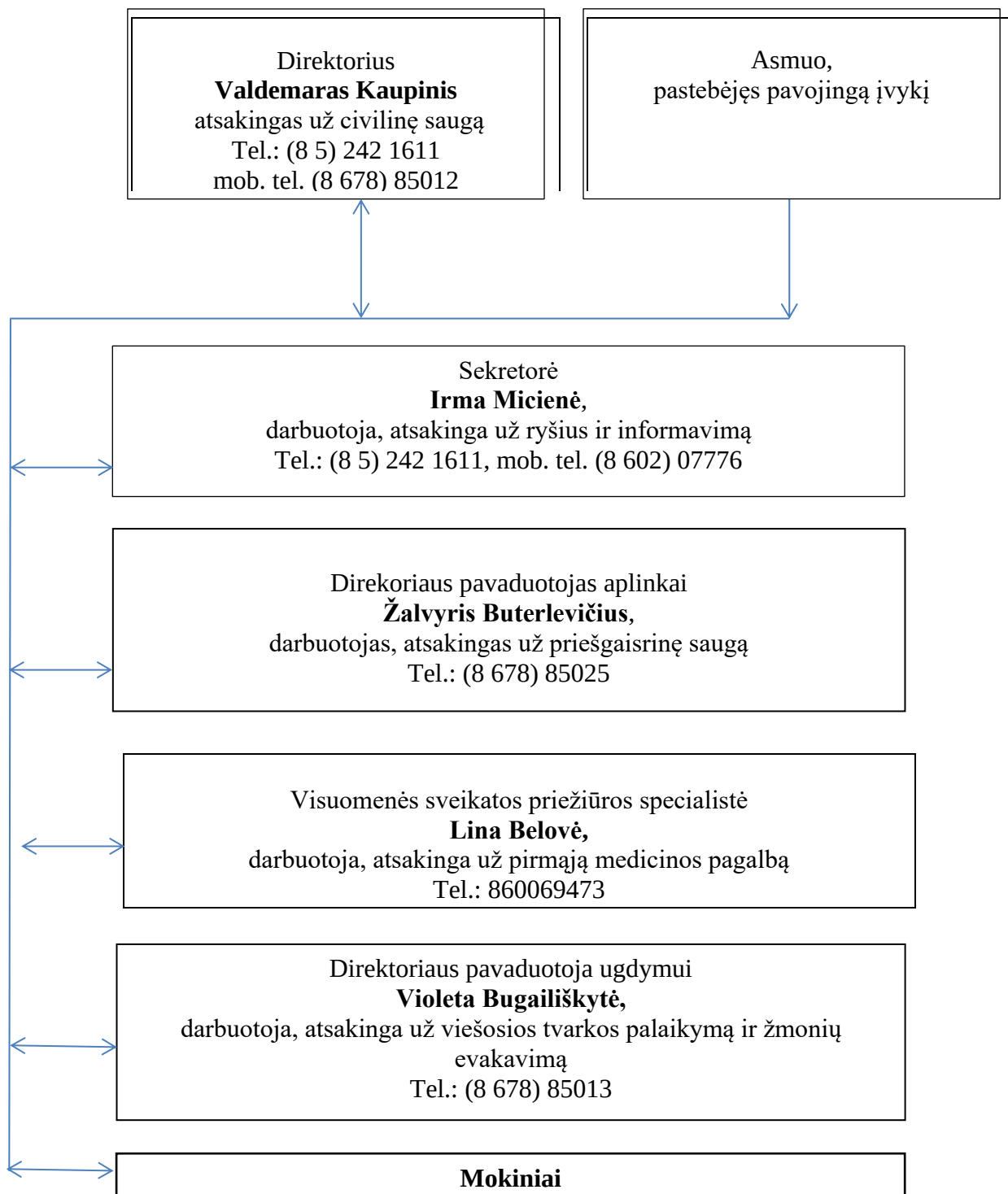
2 PRIEDAS. VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS, SPECIALIŲJŲ IR AVARINIŲ TARNYBŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Telefonai (budėtojas)
3.	Bendrasis pagalbos centras	112
4.	Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba	112
5.	Policija	112
6.	Greitoji medicinos pagalba	112 Teo: 03 arba (8 5) 263 8800 Tele2,Bite: 033, Omnitel: 103
7.	UAB „Vilniaus energija“	1889; 852667199
8.	UAB „Vilniaus vandenys“	Klientų aptarnavimas (8 5) 266 4455 Centrinė dispečerinė tel. (8 5) 266 4371 Išorės vandentiekio tinklų avarinė (8 5) 216 8892; Išorės nuotekų tinklų avarinė (8 5) 219 2766
9.	AB “ESO” dispečerinė	1802; dingus elektrai - 1852 85 2700830; (8 5) 261 1020
10.	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Civilinės saugos skyrius	Vedėja (8 5) 211 2217, +370 698 31340 Patarėja (8 5) 211 28 11
11.	Vilniaus miesto savivaldybės gydytojas	(8 5) 211 2662
12.	Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie SAM Vilniaus departamento Visuomenės sveikatos saugos skyrius	8 5 264 9676 (8 5) 264 9669 (8 5) 264 9657
13.	Pavojingų (toksinių) atliekų surinkimas	UAB “Toksika” Tel. 8 700 55115 www.toksika.lt
14.	Vilniaus miesto savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento Bendrojo ugdymo skyrius	(8 5) 211 2425 (8 5) 211 2405
15.	Vilniaus valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	Maisto produktų inspektoriai (8 5) 205 2766 (8 5) 249 1677

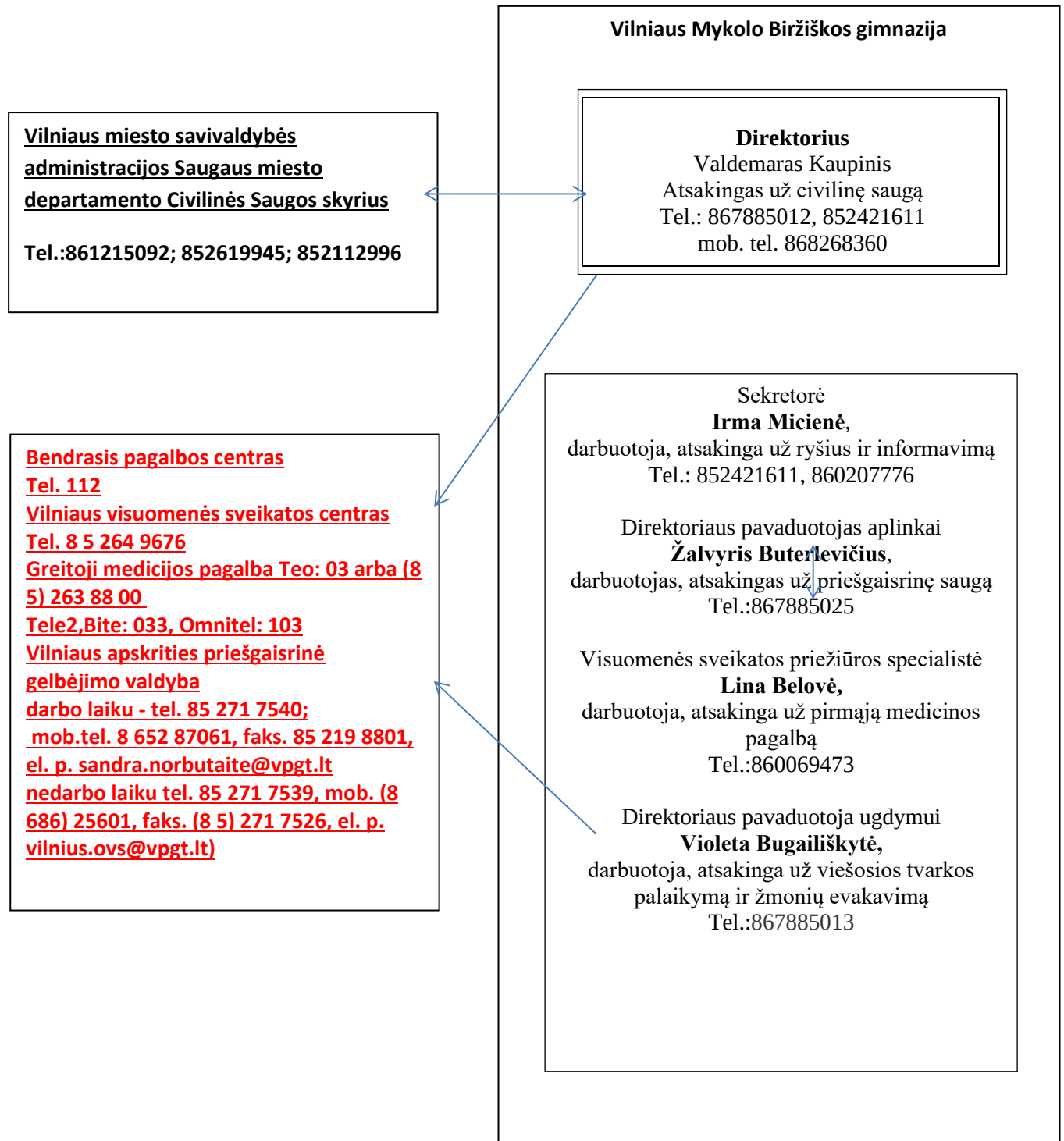
3 PRIEDAS. MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

Eil. Nr.	Priemonė	Kiekis	Techniniai duomenys	Valdytojas	Kontaktiniai duomenys
1.	Milteliniai gesintuvai	2 vnt.	MG4 (4 L talpos)	Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija	Tel. : 85 242 1611 El.paštas: rastine@birziskos.vilnius.lm.lt
2.	Milteliniai gesintuvai	23 vnt.	VP6 (6 L talpos)	Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija	Tel. : 85 242 1611 El.paštas: rastine@birziskos.vilnius.lm.lt
3.	Angliarūgštiniai gesintuvai	2vnt.	AG – 5(5L talpos)	Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija	Tel. : 85 242 1611 El.paštas: rastine@birziskos.vilnius.lm.lt
4.	Pirmosios pagalbos rinkinys	2 vnt.	Pilnos komplektacijos	Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija	Tel. : 85 242 1611 El.paštas: rastine@birziskos.vilnius.lm.lt

4 PRIEDAS. PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA

5 PRIEDAS. KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA

6 PRIEDAS. ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ SĄRAŠAS IR KONTAKTAI

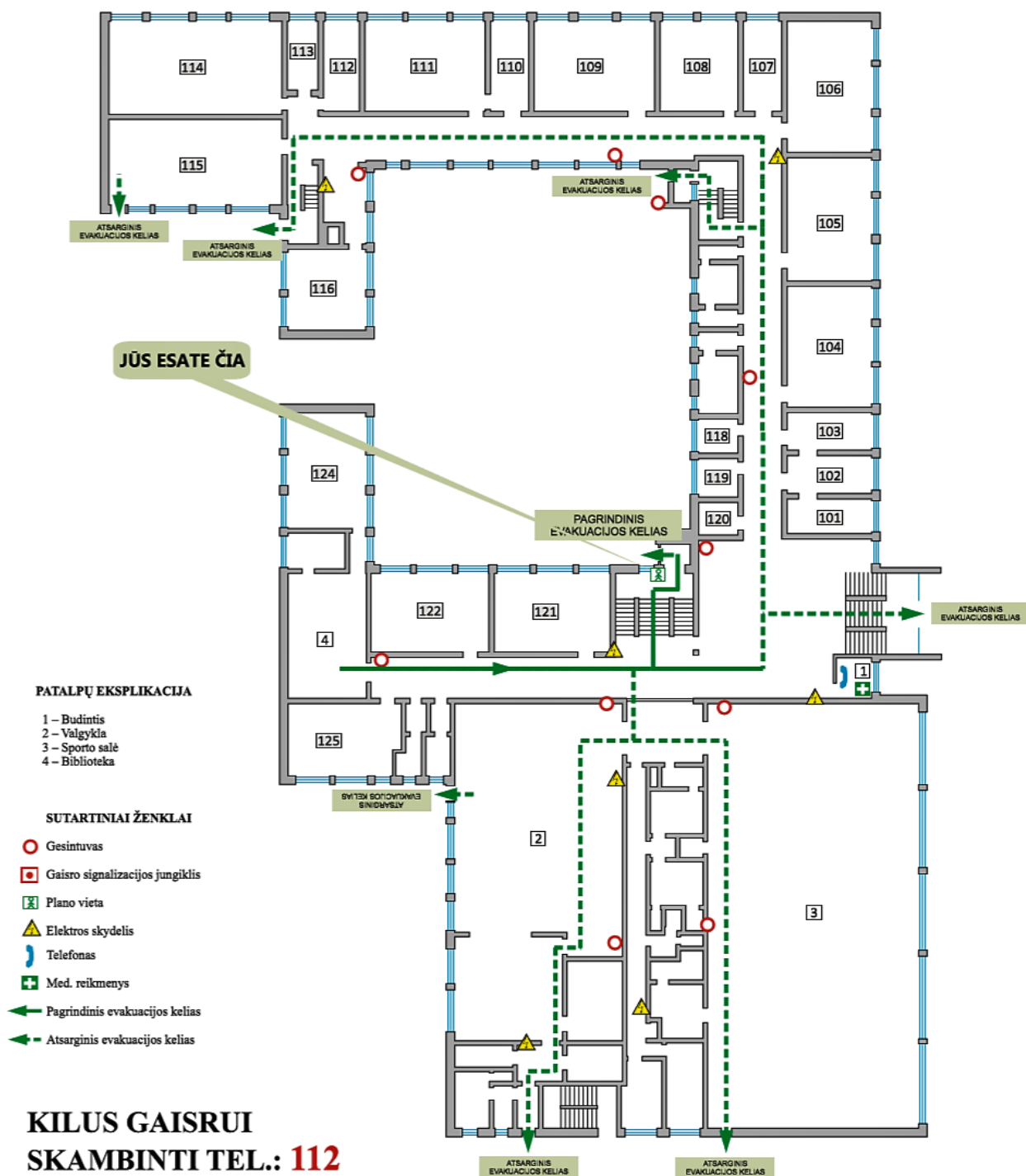
Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigybė	Už ką atsakingas	Telefonas
1.	Valdemaras Kaupinis	Direktorius	Įstaigos vadovas; Atsakingas už civilinę saugą;	(8 5) 2421611, (8 678) 85012
2.	Irma Micienė	Sekretorė	Atsakinga už ryšius ir informavimą	(8 5) 2421611, (8 602) 07776
3.	Žalvyris Buterlevičius	Direktoriaus pavadootojas aplinkai	Atsakingas už priešgaisrinę saugą	(8 678) 85025
4.	Lina Belovė	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė	Atsakinga už pirmąją medicinos pagalbą	(8 600) 69473
5.	Violeta Bugailiškytė	Direktoriaus pavadootoja ugdymui	Atsakinga už viešosios tvarkos palaikymą ir žmonių evakavimą	(8 678) 85013
6.	Žalvyris Buterlevičius	Direktoriaus pavadootojas aplinkai	Atsakinga už patalpų parengimą kolektyvinei gyventojų apsaugai	(8 678) 85025

7 PRIEDAS. EVAKAVIMO PLANAI

TVIRTINU:

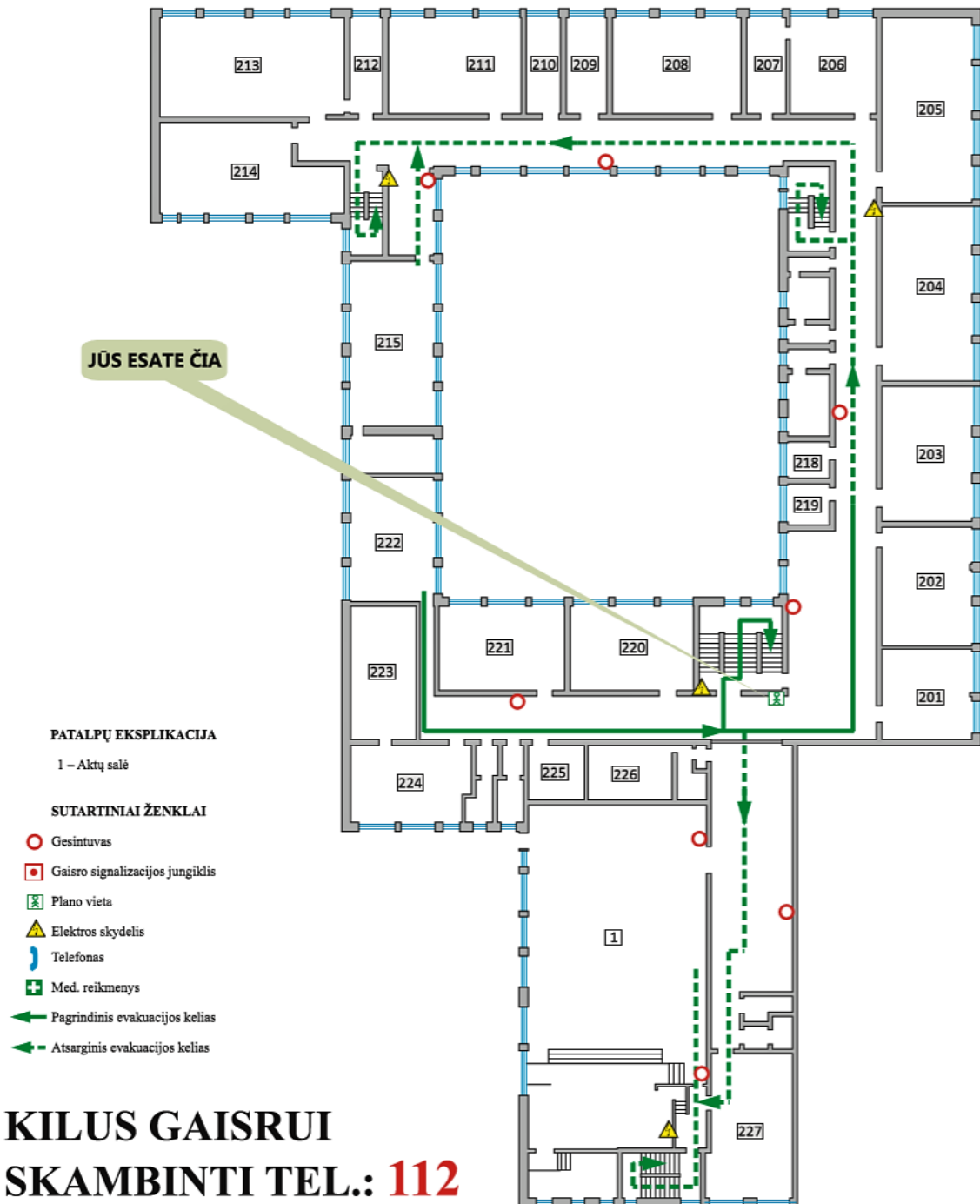
2018 m. ____ mėn. ____ d.

ŽMONIŲ EVAKAVIMO PLANAS IŠ I AUKŠTO PATALPŲ

ŽMONIŲ EVAKAVIMO PLANAS

IŠ II AUKŠTO PATALPŲ

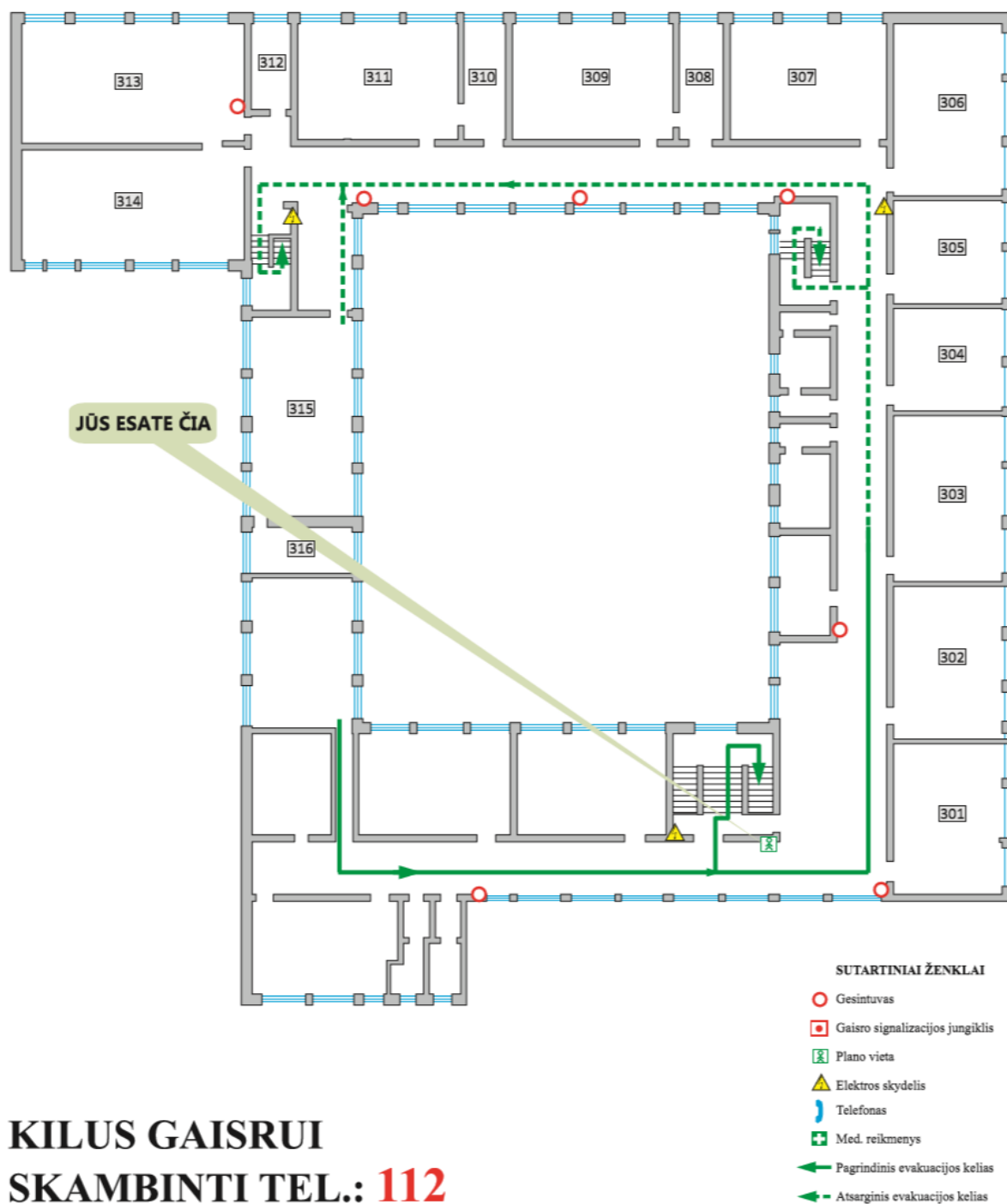

TVIRTINU:

2018 m. _____ mėn. ____ d.

ŽMONIŲ EVAKAVIMO PLANAS

IŠ III AUKŠTO PATALPŲ

8 PRIEDAS. OBJEKTO GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė parengta siekiant detalizuoti ūkio subjekto, kaip atitinkančio Kriterijus ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, atliekamų galimų pavojų nustatymo, ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinimo, ekstremaliųjų situacijų rizikos lygio ir jos priimtimumo nustatymo tvarką.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos lygį ir numatyti rizikos valdymo priemonės: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

Duomenys, gauti atlikus Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, naudojami rengiant objekto ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą bei ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atliekama šiais etapais:

1. nustatomi galimi pavojai;
2. atliekamas rizikos vertinimas;
3. numatomas rizikos lygis ir jos priimtimumas.

Rengiant Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę vadovaujamas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2011-06-02 įsakymo Nr. 1-189 „Dėl galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės atlikimo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 70-3360) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl Ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 29-1004; 2009, Nr. 153-6928; 2011, Nr. 107-5059; 2011, Nr. 141-6642) reikalavimais.

2. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

2.1. GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS

Galimų pavojų sąrašas nustatomas remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 (Žin., 2006, Nr. 29-1004; 2009,

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė žmonėms, turtui ir (arba) aplinkai.

Pirmiausia nustatomi visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti (techniniai, ekologiniai ir socialiniai) pavojai, kurie gali kilti dėl:

1. geografinės padėties;
2. objekte atliekamų technologinių procesų ar gedimų;

3. darbuotojų klaidų (žmogiškasis veiksnys);
4. pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

Toliau nustatomi pavojai, kurie gali kilti už objekto ribų, bet turėti padarinių (poveikį) gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, ūkio subjekto, kitos įstaigos veiklos tęstinumui ir sukelti savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją.

Nustatyti galimi pavojai surašomi į 1 lentelę, nurodoma jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, esant galimybei, pateikiamos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) ir pradedamos pildyti 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

1.2.NUSTATYTŲ GALIMŲ PAVOJŲ APIBŪDINIMAS

1 lentelė. Nustatytų galimų pavojų apibūdinimas.

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias ūkio subjekto, kitos įstaigos teritorijos vietas)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
I. GALIMI GAMTINIAI PAVOJAI			
1.	Žemės drebėjimas	Objekto teritorijoje esančiame pastate gali atsirasti maži konstrukciniai pažeidimai, išplintant Vilniuje	Gamtinės kilmės
2.	Labai smarkus lietus	Sustabdomas žmonių judėjimas objekto teritorijoje, išplintant dalyje Vilniaus	Gamtinės kilmės
3.	Labai smarki pūga	Sustabdomas žmonių judėjimas objekto teritorijoje, išplintant dalyje Vilniaus	Gamtinės kilmės
4.	Labai smarkus sudėtinis apšalas	Sustabdomas žmonių judėjimas objekto teritorijoje, išplintant Vilniuje	Gamtinės kilmės
5.	Labai smarkus snygis	Sustabdomas žmonių judėjimas objekto teritorijoje, išplintant dalyje Vilniaus	Gamtinės kilmės
6.	Labai smarkus speigas	Sustabdomas žmonių judėjimas objekto teritorijoje, išplintant dalyje Vilniaus	Gamtinės kilmės
7.	Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių: Perkūnija ir /ar škvalas, smarkus lietus, kruša)	Sustabdomas žmonių judėjimas objekto teritorijoje, išplintant dalyje Vilniaus	Gamtinės kilmės
8.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	Susirgus daugeliui darbuotojų ir auklėtinių, sutriktų objekto darbas, galimas išplitimas Vilniuje	Gamtinės kilmės, žmogiškasis faktorius
2. ŽMOGAUS VEIKLOS SUKELTI PAVOJAI			
9.	Įvykis vakariniame aplinkelyje transportuojant pavojingą krovinį	Transportuojant pavojingas chemines medžiagas šalia objekto esančiose gatvėse, įvyksta krovinio transporto avarija, išsilieja pavojingos medžiagos ir pavojingi žmogaus sveikatai garai pasiekia objekto	Žmogaus veikla

		teritoriją, galimi darbuotojų ir auklėtinių sveikatos sutrikimai, išplintant dalyje Vilniaus	
10.	Radiologinė avarija	Nors Ignalinos AE uždaryta, bet joje esantis radioaktyvus kuras neišimtas, be to, gali įvykti avarija ir kaimyninėse šalyse esančiose atominėse elektrinėse, todėl avarijos atveju galima objekto teritorijos ir darbuotojų bei auklėtinių sveikatos sutrikimai, išplintant dalyje Vilniaus	Žmogaus veikla, teroristinis išpuolis
11.	Autotransporto avarija	Avarijos šalia objekto atveju gali nukentėti objekto darbuotojai bei auklėtiniai, galima nedidelė žala pačiam objektui	Žmogaus veikla
12.	Pastatų griuvimas	Visiškai ar stipriai sugriautas objekto pastatas dėl sprogo ar kitų priežasčių, kai jo atstatyti neįmanoma arba iš esmės reikia pradėti naują statybą ir panaudoti likusią nepažeistą konstrukciją ir įrangą. Sustabdoma objekto veikla.	Žmogaus veikla, teroristinis išpuolis
13.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nutrauktas elektros energijos tiekimas objektui, sustabdytas žmonių maitinimas, nutrauktas patalpų apšvietimas. Dalinai sutrinka objekto veikla.	Žmogaus veikla
14.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nutrauktas šilumos energijos tiekimas objektui, šaltuoju metų laiku. Sutrinka objekto veikla.	Žmogaus veikla
15.	Vandens tiekimo sutrikimai	Nutrauktas geriamojo vandens tiekimas objektui. Sutrinka objekto veikla.	Žmogaus veikla
16.	Gaisras objekte	Gaisro atveju objekto pastate ir teritorijoje galimas veiklos sustabdymas, darbuotojų ir auklėtinių apsinuodijimas kenksmingais degimo produktais, išplintant gaisrui objekto pastatuose ar aplinkinėje gretimose teritorijose.	Žmogaus veikla
17.	Maisto tarša (biologinės kilmės)	Susirgus daugeliui darbuotojų ir auklėtinių, sutriktų objekto darbas,	Žmogaus veikla
18.	Teroristiniai išpuoliai	Teroristinio išpuolio atveju galimas objekto veiklos sustabdymas, darbuotojų bei auklėtinių sveikatos sutrikimai.	Žmogaus veikla, teroristinis išpuolis
19.	Grasimas įvykdyti teroro aktą	Objekto veiklos sustabdymas, evakavimo procedūros, grasinančio pranešimo tikrinimas	Žmogaus veikla
20.	Įtartinas radinys	Objekto veiklos sustabdymas, evakavimo procedūros, grasinančio pranešimo tikrinimas	Žmogaus veikla
21.	Ginkluoto asmens užpuolimas (AMOK)	Pavojus darbuotojų bei mokinių gyvybei ir sveikatai, evakavimo, slėpimosi procedūros,	Žmogaus veikla

3. RIZIKOS VERTINIMAS

3.1. RIZIKOS VERTINIMO KRITERIJAI

2 lentelė. Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimo kriterijai

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

3 lentelė. Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimo kriterijai

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 gyventojai ir (ar) iki 50 gyventojų evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 gyventojų evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 gyventojų ir (ar) nuo 10 iki 50 gyventojų sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 gyventojų evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 gyventojų ir (ar) sužalota daugiau nei 50 gyventojų, ir (ar) daugiau kaip 200 gyventojų evakuota	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

3.2.GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIŲ NUSTATYMAS

4 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ir sveikatai

Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti gyventojų skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinių gyventojų)
Galimi gamtiniai pavojai:	
Žemės drebėjimas	Sužaloti 1–5 gyventojai ir (ar) iki 50 gyventojų evakuota
Labai smarkus lietus	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Labai smarki pūga	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Labai smarkus sudėtinis apšalas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Labai smarkus snygis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Labai smarkus speigas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių: Perkūnija ir /ar škvalas, smarkus lietus, kruša)	Sužaloti 1–5 gyventojai ir (ar) iki 50 gyventojų evakuota
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 gyventojų evakuota
Žmogaus veiklos sukelti pavojai:	
Įvykis transportuojant pavojingą krovinį	Sužaloti 1–5 gyventojai ir (ar) iki 50 gyventojų evakuota
Radiologinė avarija	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Transporto avarijos (automobilių)	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Pastatų griuvimai	Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 gyventojų evakuota
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Sužaloti 1–5 gyventojai ir (ar) iki 50 gyventojų evakuota
Vandens tiekimo sutrikimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) gyventojų evakuoti nereikia
Gaisras objekte	Žuvo daugiau nei 20 gyventojų ir (ar) sužalota daugiau nei 50 gyventojų, ir (ar) daugiau kaip 200 gyventojų evakuota
Maisto tarša	Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 gyventojų evakuota
Teroristiniai išpuoliai	Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 gyventojų evakuota
Grasinimas įvykdyti teroro aktą	Daugiau kaip 200 gyventojų evakuota
Įtartinas radinys	Daugiau kaip 200 gyventojų evakuota
Ginkluoto asmens užpuolimas (AMOK)	Sužalota daugiau nei 50 gyventojų, ir (ar) daugiau kaip 200 gyventojų evakuota

5 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) turtui

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai, Eur
Galimi gamtiniai pavojai:		
Žemės drebėjimas	Pastatų, komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	15 000 Eur – 60 000 Eur
Labai smarkus lietus	Komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Mažiau nei 15 000 Eur
Labai smarki pūga	Komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Mažiau nei 15 000 Eur
Labai smarkus sudėtinis apšalas	Komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Mažiau nei 15 000 Eur
Labai smarkus snygis	Komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Mažiau nei 15 000 Eur
Labai smarkus speigas	Komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Mažiau nei 15 000 Eur
Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių: Perkūnija ir /ar škvalas, smarkus lietus, kruša)	Pastatų, komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Mažiau nei 15 000 Eur
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Ugdymo proceso sutrikdymas	15 000 Eur – 60 000 Eur
Žmogaus veiklos sukelti pavojai:		
Įvykis transportuojant pavojingą krovinį	Ugdymo proceso sutrikdymas	Mažiau nei 15 000 Eur
Radiologinė avarija	Ugdymo proceso sutrikdymas, radioaktyvus užterštumas	60 000 Eur – 150 000 Eur
Transporto avarijos (automobilių)	Komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Mažiau nei 15 000 Eur
Pastatų griuvimai	Pastato, komunikacijų pažeidimas, sugriovimas ugdymo proceso sutrikdymas	60 000 Eur – 150 000 Eur
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Ugdymo veiklos sutrikdymas	Mažiau nei 15 000 Eur
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Ugdymo veiklos sutrikdymas	Mažiau nei 15 000 Eur
Vandens tiekimo sutrikimas	Ugdymo veiklos sutrikdymas	Mažiau nei 15 000 Eur
Gaisras objekte	Pastatų, komunikacijų pažeidimas, sunaikinimas	Daugiau 290 000 Eur
Maisto tarša	Ugdymo proceso sutrikdymas	Mažiau nei 15 000 Eur
Teroristiniai išpuoliai	Ugdymo veiklos sutrikdymas	15 000 Eur – 60 000 Eur
Grasinimas įvykdyti teroro aktą	Nedideli pažeidimai	Mažiau nei 15 000 Eur
Įtartinas radinys	Nedideli pažeidimai	Mažiau nei 15 000 Eur
Ginkluoto asmens užpuolimas (AMOK)	Vidutiniai pažeidimai	15 000 Eur – 60 000 Eur

6 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai, Eur
Galimi gamtiniai pavojai:					
Žemės drebėjimas	Nėra	Nėra	Nėra	Yra	15 000 Eur – 60 000 Eur
Labai smarkus lietus	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Labai smarki pūga	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Labai smarkus sudėtinis apšalas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Labai smarkus snygis	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Labai smarkus speigas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Labai smarki audra	Nėra	Nėra	Nėra	Yra	Mažiau nei 15 000 Eur
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Žmogaus veiklos sukelti pavojai:					
Įvykis transportuojant pavojingą krovinį	Yra	Yra	Yra	Yra	Mažiau nei 15 000 Eur
Radiacinė avarija	Yra	Yra	Yra	Yra	60 000 Eur – 150 000 Eur
Transporto avarijos (automobilių)	Nėra	Yra	Yra	Yra	Mažiau nei 15 000 Eur
Pastatų griuvimai	Nėra	Nėra	Nėra	Yra	60 000 Eur – 150 000 Eur
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Vandens tiekimo sutrikimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Gaisras objekte	Yra	Yra	Yra	Yra	Daugiau 290 000 Eur
Maisto tarša	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Teroristiniai išpuoliai	Nėra	Nėra	Nėra	Yra	15 000 Eur – 60 000 Eur
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
Įtartinas radinys	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–

Ginkluoto asmens užpuolimas (AMOK)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	–
------------------------------------	------	------	------	------	---

7 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
Galimi gamtiniai pavojai:		
Žemės drebėjimas	Yra	Nuo 6 iki 24 val.
Labai smarkus lietus	Yra	Iki 6 val.
Labai smarki pūga	Yra	Iki 6 val.
Labai smarkus sudėtinis apšalas	Yra	Iki 6 val.
Labai smarkus snygis	Yra	Iki 6 val.
Labai smarkus speigas	Yra	Iki 6 val.
Labai smarki audra	Yra	Iki 6 val.
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Yra	Nuo 3 iki 30 parų
Žmogaus veiklos sukelti pavojai:		
Įvykiai transportuojant pavojingą krovinį	Yra	nuo 1 iki 3 parų
Radiologinė avarija	Yra	Nuo 3 iki 30 parų
Transporto avarijos (automobilių)	Yra	Iki 6 val.
Pastatų griuvimai	Yra	Nuo 3 iki 30 parų
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Yra	nuo 1 iki 3 parų
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Yra	nuo 1 iki 3 parų
Vandens tiekimo sutrikimas	Yra	nuo 1 iki 3 parų
Gaisras objekte	Yra	>30 parų
Maisto tarša	Yra	nuo 1 iki 3 parų

Teroristiniai išpuoliai	Yra	Nuo 6 iki 24 val.
Grasimas įvykdyti teroro aktą	Yra	Iki 6 val.
Įtartinas radinys	Yra	Iki 6 val.
Ginkluoto asmens užpuolimas (AMOK)	Yra	Iki 6 val.

3.3.GALIMŲ PAVOJŲ RIZIKOS VERTINIMAS

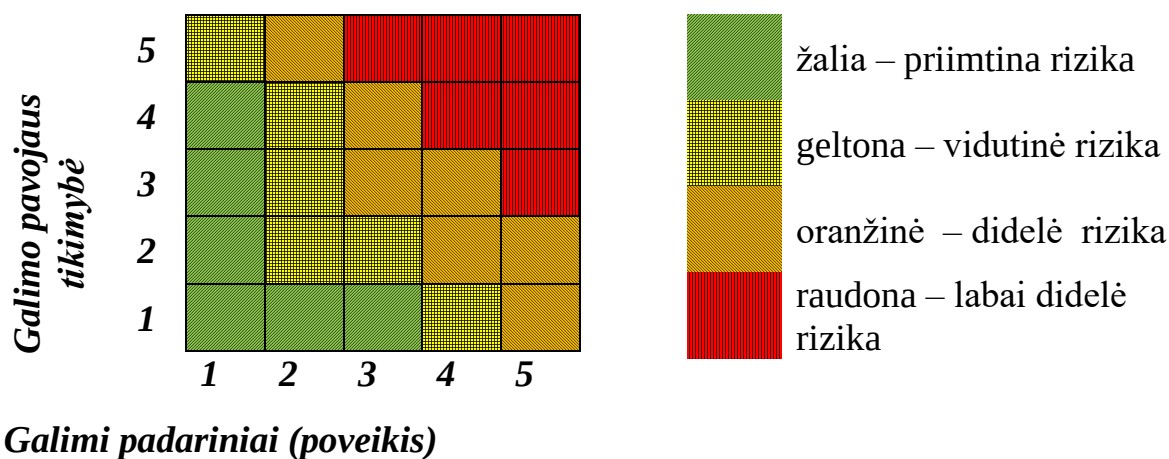
8 lentelė. Galimų pavojų rizikos įvertinimas ir nustatymas

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3 Priimtinas(P), vidutinis (V), didelis(D), labai didelis (LD)
			Galimi padariniai (poveikis) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyventojų gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
Galimi gamtiniai pavojai:									
1.	Žemės drebėjimas	1	2	2	2	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6 (P)
2.	Labai smarkus lietus	4	1	1	1	4 priimtinas	4 priimtinas	4 priimtinas	12 (P)
3.	Labai smarki pūga	4	1	1	1	4 priimtinas	4 priimtinas	4 priimtinas	12 (P)
4.	Labai smarkus sudėtinis apšalas	4	1	1	1	4 priimtinas	4 priimtinas	4 priimtinas	12 (P)
5.	Labai smarkus snygis	4	1	1	1	4 priimtinas	4 priimtinas	4 priimtinas	12 (P)
6.	Labai smarkus speigas	4	1	1	1	4 priimtinas	4 priimtinas	4 priimtinas	12 (P)
7.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	4	3	2	4	12 didelis	8 didelis	16 labai didelis	36 (LD)

8.	Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių: perkūnija, škvalas, smarkus lietus, kruša)	4	2	3	1	8 vidutinis	12 didelis	4 priimtinas	24 (D)
Žmogaus veiklos sukelti pavojai:									
9.	Įvykis vakariniame aplinkelyje transportuojant pavojingą krovinį	2	3	1	3	6 vidutinis	2 priimtinas	6 vidutinis	14 (V)
10.	Radiologinė avarija	1	1	3	4	1 priimtinas	3 priimtinas	4 vidutinė	9 (V)
11.	Autotransporto avarija	3	1	1	1	3 priimtinas	3 priimtinas	3 priimtinas	9 (P)
12.	Pastatų griuvimai	1	4	4	4	4 priimtinas	4 priimtinas	4 vidutinis	12 (V)
13.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	4	1	1	3	4 priimtinas	4 priimtinas	12 didelė	20 (D)
14.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	3	2	2	3	6 vidutinis	6 vidutinis	9 didelis	21 (D)
15.	Vandens tiekimo sutrikimas	3	1	1	3	3 priimtinas	3 priimtinas	9 didelis	15 (D)
16.	Gaisras objekte	3	5	5	5	15 labai didelis	15 labai didelis	15 labai didelis	45 (LD)
17.	Maisto tarša (biologinės kilmės)	4	3	1	3	12 didelis	4 priimtinas	12 didelis	28 (D)
18.	Teroristiniai išpuoliai	2	3	2	2	6 vidutinis	4 vidutinis	4 vidutinis	14 (V)
19.	Grasėjimas įvykdyti teroro aktą	5	5	1	1	25 labai didelis	5 vidutinis	5 vidutinis	35 (LD)

20.	Įtartinas radinys	4	5	1	1	20 labai didelis	4 priimtinas	4 priimtinas	28 (LD)
21.	Ginkluoto asmens smurto proveržis (AMOK)	4	5	1	1	20 labai didelis	4 priimtinas	4 priimtinas	28 (LD)

9 lentelė. Rizikos lygio (R) nustatymo matrica

4. RIZIKOS LYGIS IR PRIIMTINUMAS

1. Pavojai galintys sukelti didžiausius padarinius ir labiausiai tikėtini:

- 1.1. Gaisras objekte;
- 1.2. Pavojingos užkrečiamosios ligos;
- 1.3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą;
- 1.4. Įtartinas radinys;
- 1.5. Ginkluoto asmens smurto proveržis (AMOK);
- 1.6. Maisto tarša (biologinės kilmės);

2. Visi kiti pavojai bendra rizikos mažėjimo tvarka:

- 2.1. Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių);
- 2.2. Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai;
- 2.3. Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai;
- 2.4. Vandens tiekimo sutrikimas;
- 2.5. Įvykis vakariniame aplinkelyje transportuojant pavojingą krovinį;
- 2.6. Teroristiniai išpuoliai;
- 2.7. Pastatų griuvimai;
- 2.8. Radiologinė avarija
- 2.9. Labai smarkus lietus;

- 2.10. Labai smarkus snygis;
- 2.11. Labai smarki pūga;
- 2.12. Labai smarkus sudėtinis apšalas;
- 2.13. Labai smarkus speigas;
- 2.14. Transporto avarijos (automobilių);
- 2.15. Žemės drebėjimas.

10 lentelė. Galimų pavojų, kurių valdymas aprašomas objekto Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, sąrašas

Galimi pavojai	Rizika	
	Vertinimo balai	Galimo pavojaus rizikos lygis
Gaisras objekte	45	labai didelis
Pavojingos užkrečiamosios ligos	36	labai didelis
Grasymas įvykdyti teroro aktą	35	labai didelis
Įtartinas radinys	28	labai didelis
Ginkluoto asmens smurto proveržis (AMOK)	28	labai didelis
Maisto tarša (biologinės kilmės)	28	didelis
Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių: Perkūnija ir /ar škvalas, smarkus lietus, kruša)	24	didelis
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	21	didelis
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	20	didelis
Vandens tiekimo sutrikimas	15	didelis

11 lentelė. Galimų pavojų, kurioms numatomos rizikos mažinimo priemonės ekstremaliųjų situacijų prevencinių priemonių plane, sąrašas

Galimi pavojai	Rizika	
	Vertinimo balai	Galimo pavojaus rizikos lygis
Gaisras objekte	45	labai didelis
Pavojingos užkrečiamosios ligos	36	labai didelis
Grasymas įvykdyti teroro aktą	35	labai didelis
Įtartinas radinys	28	labai didelis
Ginkluoto asmens smurto proveržis (AMOK)	28	labai didelis
Maisto tarša (biologinės kilmės)	28	didelis
Labai smarki audra (kompleksas pavojingų meteorologinių reiškinių:	24	didelis

Perkūnija ir /ar škvalas, smarkus lietus, kruša)		
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	21	didelis
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	20	didelis
Vandens tiekimo sutrikimas	15	didelis
Įvykis vakariniame aplinkelyje transportuojant pavojingą krovinį	14	vidutinis
Teroristiniai išpuoliai	14	vidutinis
Pastatų griuvimai	12	vidutinis
Radiologinė avarija	9	vidutinis

9 PRIEDAS. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS

PATVIRTINTA
Vilniaus Mykolo Biržiškos
gimnazijos direktoriaus 2019-10-10
įsakymu Nr. V-66

VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS

I. GAISRO APTIKIMAS

Asmuo pastebėjęs kilusį gaisrą nedelsdamas praneša gimnazijos budėtojai Erikai Bieliauskienei, sargams Tadiui Petrauskui, Rimui Špak, Virginijui Bagdonavičiui. (jiems neesant vaduojančiam asmeniui).

1. Apie kilusį gaisrą informuojama turimomis techninėmis priemonėmis (pavojaus sirena, žodinis pranešimas „Dėmesio gaisras“ per gimnazijos radiją).

2. Esant reikalui žmonių, turto evakavimo, gaisro gesinimo veiksmų koordinavimas gali būti atliekamas per gimnazijos radiją

3. Jei nesuveikia techninės priemonės, budintis darbuotojas įstaigos vadovą informuoja telefonu ar kitais galimais būdais, aplinkiniai darbuotojai informuojami žodžiu, šaukiant „Gaisras“. Gavę žodinę informaciją darbuotojai ją perduoda toliau gretimais esantiems darbuotojams.

II. PRANEŠIMAS APIE GAISRĄ

Už savalaikį ir tikslų pranešimą apie kilusį gaisrą atsakingi:

BUDĖTOJA : ERIKA BIELIAUSKIENĖ

NE DARBO VALANDOMIS - SARGAI:

1. **TADAS PETRAUSKAS**
2. **RIMAS ŠPAK**
3. **VIRGINIJUS BAGDONAVIČIUS**
4. **JIEMS NEESANT DARBE – VADUOJANTIS ASMUO.**

5. Asmuo, pastebėjęs kilusį gaisrą, telefonu arba žodžiu praneša įstaigos budinčiajam ir budintysis iškviečia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo pajėgas.

6. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo pajėgos iškviečiamos bendruoju pagalbos telefonu:

- 112 (iš mobiliojo ryšio operatorių ir fiksuoto ryšio telefono),

7. Skambinantis turi pranešti šią informaciją apie įvykį:

- kur įvyko (tikslų adresą: **Taikos g. 81, Vilnius**, gaisro kilimo vietą (PVZ: bibliotekoje, pirmame aukšte));

- kas įvyko (įvykio pobūdį (PVZ: dega kompiuteris));
- kada įvyko (laiką);
- grėsmę žmonėms, turtui ir aplinkai;
- situacijos kaitą;
- pranešusiojo duomenis (vardą, pavardę, telefono numerį, buvimo vietą).

8. Įstaigos budintis privalo nedelsdamas pranešti apie įvykį priešgaisrinėms pajėgoms (žr. 6 ir 7p.)

9. Paaikškęs, kad gaisras likviduotas savo pajėgomis ir pavojus nebegresia, įstaigos budintis turi telefonu apie tai pranešti priešgaisrinėms pajėgoms ir atšaukti iškvietaimą.

III. PERSONALO IR MOKSLEIVIŲ EVAKUACIJA

Už personalo evakuaciją atsakingi:

1 GIMNAZIJOS ADMINISTRACIJA, ne darbo valandomis: SARGAS.

Už moksleivių evakuaciją atsakingi:

**2 MOKYTOJAI, TUO METU VEDANTYS UŽSIĖMIMUS VAIKAMS,
PERTRAUKŲ METU – MOKYTOJAI KURIE TURĖS
VESTI UŽSIĖMIMĄ PO PERTRAUKOS.**

Už personalo ir moksleivių registraciją atsakingi:

3 GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS PAVADUOTOJA UGDYMU, SKYRIŲ VEDĖJOS, ne darbo valandomis: SARGAS

10. Darbuotojai, išgirdę garsinį signalą, informuojantį apie kilusį gaisrą, turi nepanikuodami, bet nedelsdami išeiti iš patalpų pro evakuacinius išėjimus.

11. Darbuotojai atsakingi už moksleivių evakuaciją turi nepanikuodami, bet nedelsdami išeiti iš patalpos ir išvesti moksleivius pro evakuacinius išėjimus. Išeinant iš kabineto **uždaryti langus ir duris. Durų neužrakinti.**

12. Evakuaciniai išėjimai yra pažymėti pakabintuose evakuacijos planuose ir žymimi ženklais.

13. Evakuacinių išėjimų vietos yra pažymėtos šviečiančiais žalios spalvos ženklais „Išėjimas“, kurie šviečia net ir nutrūkus elektros tiekimui. Arba fotoluminescenciniais lipdukais.

14. Evakuacijos planuose pagrindiniai evakuaciniai išėjimai pažymėti ištisine žalia linija, atsarginiai – žalia punktyrine linija.

15. Jeigu evakuacinės durys užrakintos, reikia išdaužti raudonos spalvos dėžutės, kurioje laikomas raktas, apsauginį stiklą, raktu atrakinti evakuacines duris.

16. Jeigu evakuacijos metu visi keliai vienodai saugūs – nematyti nei ugnies, nei dūmų – išeinama per **artimiausią evakuacinį išėjimą**.

17. Jeigu reikia eiti per uždūmintą patalpą – tuomet eiti pasilenkus po dūmais, veidą prisidengus drėgnu audeklu, arba šliaužti.

18. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti yra uždarytos – tuomet reikia įsitikinti ar tas kelias saugus – duris praverti lėtai, ir jeigu už jų nematyti dūmų nei ugnies, eiti toliau.

19. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti yra įkaitusios, pro jas veržiasi dūmai – tuomet reikia eiti atsarginiu keliu.

20. Jeigu iš patalpos išeiti negalima – dūmai ar liepsna užblokavo išėjimus, būtina užsidaryti patalpos duris ir pagal galimybes apkamšyti duris drėgnu skuduru, kad apsisaugoti nuo dūmų.

21. Išėję iš pastato, darbuotojai ir mokiniai turi nedelsdami (per 5 min.) susirinkti sutartoje vietoje. **SUSIRINKIMO VIETA - SPECIALIU ŽENKLU NURODYTA SPORTO AIKŠTYNE. Mokytojai privalo išvestą moksleivių grupę surikiuoti ir suskaičiuoti jiems skirtoje vietoje, apie tai informuoti registraciją atliekančius asmenis.** O jie turi informuoti įstaigos vadovą arba budintį gimnazijos administracijos darbuotoją apie tai, kaip darbuotojai ir moksleiviai evakavosi.

22. Esant šaltam metų sezonui ar nepalankioms gamtinėms sąlygoms, suregistravus išėjusiuosius, darbuotojai ir moksleiviai nesudarydami grūsties per centrinį įėjimą sueina į gimnazijos **saugias patalpas** (jeigu jos yra saugios gaisro atžvilgiu). Jei patalpos nesaugios ir į pastatą grįžti negalima, evakuotas personalas ir moksleiviai vyksta į „Sietuvos“ progimnaziją: mokytojai lydi savo moksleivių grupes, evakuojamųjų kolonos judėjimą koordinuoja registraciją atliekantys gimnazijos administracijos darbuotojai. Čia įkuriamas štabas, kuriame gimnazijos direktorius (būdintis administracijos darbuotojas) suregistruoja atvykusius mokytojus, moksleivius, kitą personalą. Tik gavus patvirtinimą, kad galima grįžti į gimnazijos patalpas, organizuojamas grįžimas. Jei evakuacija buvo vykdyta šaltu metų laiku ir buvo nespėta apsirengti viršutinių rūbų, direktoriaus sudaryta gimnazijos darbuotojų grupė grįžta į patalpas paimti mokinių viršutinių rūbų ir atneša į evakuacijos vietą, kur vaikai aprengiami. Tada grįžtama į gimnazijos patalpas arba mokiniai nukreipiami eiti į namus.

23. Grįžti į patalpas, kurios yra nesaugios **DRAUDŽIAMA**.

IV. MATERIALINIŲ VERTYBIŲ EVAKUAVIMAS

Už materialinių vertybių evakavimą atsakingi:

**DIREKTORIAUS PAVADUOTOJAS APLINKAI ŽALVYRIS
BUTERLEVIČIUS, APLINKOS DARBUOTOJAI, o ne
darbo valandomis: SARGAS.**

24. Esant pavojui, kad nuo gaisro gali nukentėti materialinės vertybės, baigus darbuotojų evakuaciją, turi būti organizuojama materialinių vertybių išnešimas į saugią zoną.

25. Jeigu patalpa neuždūminta, leidus gaisro gesinimo vadovui, formuojama 10-15 žmonių grupė, kurie išneša materialines vertybes rankomis.

26. Įstaigos materialinių vertybių, kurias gaisro atveju būtina apsaugoti ar evakuoti, sąrašą nustato įstaigos direktorius.

V. GAISRO GESINIMAS

Gaisrą pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis gesina darbuotojai, apmokyti darbui pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis:

**PASTATŲ PRIEŽIŪROS DARBININKAI: RIČARDAS AGEJEVAS,
VITALIJUS BARANOVSKIS, VIDAS
VALENTA, KIEMSARGIS: GINTARAS
RUTKŪNAS, o ne darbo valandomis
SARGAS.**

27. Pastebėjus gaisrą, jeigu gaisras yra tik pirminėje stadijoje, darbuotojai, apmokyti dirbti su pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, privalo imtis priemonių gaisrui užgesinti.

28. Prieš gesinant elektros įrenginį, būtina išjungti įtampą degančiame ir šalia esančiame elektros įrenginyje. Jeigu nesuveikia automatiniai saugikliai, elektros tiekimą degančiam įrenginiui reikia išjungti rankiniu būdu (elektros skydinės lokacijos nurodytos evakavimo plane). **Tai atlieka gimnazijos elektrikas, o jam nesant – pastatų priežiūros darbininkas.**

29. Jeigu to padaryti negalima, iki 1000 V veikiančius elektros įrenginius galima gesinti angliarūgštės ar miltelių gesintuvais. Gesintuvo instrukcijoje yra pažymėta, ar leidžiama gesinti veikiančius elektros įrenginius.

30. Kad gesinantis darbuotojas nenukentėtų nuo elektros srovės, būtina laikytis saugaus atstumo.

31. Ugnies gesintuvai paleidžiami tokiu būdu:

- reikia nutraukti plombą,
- ištraukti apsauginį kaištį,
- gesintuvo žarnelę nukreipti į gaisro židinį
- nuspausti rankenėlę.

32. Gesinant gesintuvu reikia stovėti tarp liepsnos ir išėjimo, kad būtų galimybė atsitraukti.

33. Gesinimas pradedamas nuo intensyviausios degimo vietos. Reikia nuslopinti pagrindinę liepsną, o vėliau gesinamą medžiagą padengti visą degantį paviršių.

34. Jeigu yra keli gesintuvai, reikia juos panaudoti vienu metu, o ne kiekvieną iš eilės.

35. Jeigu dega išsilieję skysčiai, reikia pradėti gesinti nuo artimiausio krašto, gesinamosios medžiagos srovę nukreipiant į degantį skystį 15-30 laipsnių kampų. Reikia stengtis neištaškyti degančio skysčio. Gesintuvą reikia laikyti vertikaliai, kad nesumažėtų gesinimo čiurkšlė. Labai svarbu, kad gesinamą medžiagą būtų padengtas visas degantis paviršius. Gesinimas turi būti nepertraukiamas – kol ištuštėja gesintuvai.

36. Jeigu nepavyksta užgesinti per 8-10 sekundžių (pirmu (-ais) gesintuvais), reikia evakuotis iš degančios patalpos į lauką.

VI. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

Iki ugniagesių gelbėtojų atvykimo gaisro gesinimui vadovauja:
____GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS_PAVADUOTJAS APLINKAI: ŽALVYRIS BUTERLEVIČIUS
Jam nesant darbo vietoje: GIMNAZIJOS DIREKTORIUS: VALDEMARAS KAUPINIS

37. Kilus gaisrui įstaigoje ir baigus personalo evakuaciją, įstaigos gaisro gesinimo vadovas (toliau ĮGGV), organizuoja gaisro gesinimą.

38. ĮGGV įsitikinęs, kad ugniagesiai iškviesti, skiria asmenį gerai pažįstantį objektą priešgaisrinės apsaugos pajėgoms sutikti ir Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos gaisro gesinimo vadovui (toliau – GGV) konsultuoti. Šis asmuo laukia atvykstančių ugniagesių įstaigos teritorijos prieigose.

39. Už gaisro gesinimą pradinėje stadijoje yra atsakingas vietos, kuriame kilo gaisras, vadovas. Kol neužgesintas gaisras, darbas turi būti sustabdytas.

40. ĮGGV – atsakingas už įstaigos priešgaisrinę saugą asmuo privalo:

- prireikus iškviesti elektros tinklą, greitosios pagalbos ir kitas tarnybas;
- sustabdyti darbus, kol neužgesintas gaisras;
- iškviesti atsakingą už elektros ūkį darbuotoją, kad prireikus būtų galima išjungti

aparatus, elektros tiekimą, vėdinimo sistemą.

- prireikus, panaudoti visas priemones, neleidžiančias plisti ugniai;
- aušinti pastatų konstrukcijas ir įrengimus, kurie gali perkaisti;
- neleisti personalui atlikti jokių veiksmų uždūmintoje gaisro zonoje, kad išvengti

apsinuodijimų degimo produktais.

41. Atvykus ugniagesiams, ĮGGV privalo informuoti GGV apie gaisro aplinkybes, žmonių evakavimą.

42. Įstaigos darbuotojas, esantis gaisro gesinimo štabe, privalo GGV konsultuoti apie technologines specifines degančio objekto savybes, taip pat informuoti apie sprogstamų, nuodingų medžiagų kiekį ir jų laikymo vietą, informuoti apie galėjusius patalpose likti žmones.

GGV ir kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pareigūnų nurodymai gaisro gesinimo metu yra privalomi visiems gaisravietėje esantiems žmonėms. Gaisro gesinimo metu draudžiama trukdyti GGV ar kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmams. GGV nurodymus turi teisę atšaukti tik jis pats.

10 PRIEDAS. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ PLANAS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS VEIKSMŲ KILUS RADIACINIAM PAVOJUI PLANAS

I. PAVOJAUS SIGNALO GAVIMAS

Informacija apie kilusį radiacinį pavojų gaunama iš Vilniaus miesto civilinės saugos departamento. Pranešimas apie kilusį radiacinį pavojų siunčiamas į gimnazijos raštinę, gimnazijos vadovui, skelbiamas viešo perspėjimo sistemomis.

1. Toliau veikiama vadovaujantis gauta informacija ir nurodymais. Apie kilusį pavojų informuojama turimomis techninėmis priemonėmis (pavojaus sirena, žodinis pranešimas „Dėmesio radiacinis pavojus“ per gimnazijos radiją).

2. Esant reikalui tolimesnių veiksmų koordinavimas gali būti atliekamas per gimnazijos radiją

3. Jei nesuveikia techninės priemonės, budintis darbuotojas įstaigos vadovą informuoja telefonu ar kitais galimais būdais, aplinkiniai darbuotojai informuojami žodžiu, šaukiant „Radiacinis pavojus“. Gavę žodinę informaciją darbuotojai ją perduoda toliau gretimais esantiems darbuotojams.

4. Esant būtinybei veikti greitai ir imtis veiksmų apsaugant gimnazijos darbuotojus bei moksleivius nuo žalingo radiacijos poveikio:

- Per gimnazijos radiją pranešama – pamokos nutraukiamos, gimnazistai grįžta (jei buvo išėję) į savo klases, kur jų laukia klasių vadovai (jei tuo metu kl. Vadovo nėra darbe, jį pakeičia mokytojas, kurį paskiria ugdymo skyrių vedėjos pagal savo kuruojamą sritį)
- Savo klasėje laukia tolimesnių nurodymų.
- Esant būtinybei uždaro langus, sandarina ventiliacines angas, lieka patalpose, pagal galimybę apsirūpina geriamu vandeniu.
- Imtis žmonių slėpimo gimnazijos pastate, žmonių evakavimo
- Esant būtinybei gimnazijos darbuotojams ir moksleiviams duodamos kalio jodido tabletės, tablečių dalinimas vyksta pagal schemą.

Kalio jodido (kl) tablečių dalinimo schemas paaiškinimas

- Gavus signalą apie branduolinį ar radiologinį pavojų, esant būtinybei, gimnazijos vadovas, Valdemaras Kaupinis ar gimnazijos sekretorė Irma Micienė informaciją perduoda sveikatos specialistei Linai Belovei ir (ar) skyriaus vedėjai Rūtai Sodeikienei.
- Sveikatos specialistė Lina Belovė ir (ar) skyriaus vedėja Rūta Sodeikienė, nedelsiant, pagal sudarytus sąrašus, imasi tablečių dalinimo administracijos darbuotojams (direktoriaus pavaduotojams, Violetai Bugailiškytei, Žalvyriui Buterlevičiui, ir (ar) skyrių vedėjoms Bronei Zakienei, Aurelijai Levulytei Markevičienei, sekretorei Irmai Micienėi)
- Administracijos darbuotojai, nurodytose patalpose išdalina tabletes priskirtiems (pagal schemą) darbuotojams.
- Klasių vadovai gauna tabletes auklėjamosios klasės mokiniams ir jas išdalina auklėtiniams jų kabinete (tik tiems kurių tėvų sutikimai yra gauti).

- Moksleiviams, kurių tėvai nedavė sutikimo, paskirtos tabletės bus išduodamos jų tėvams, globėjams atvykus į gimnazijos medicinos kabinetą.

KALIO JODIDO (KL) TABLEČIŲ DALINIMO SCHEMA ĮVYKUS BRANDUOLINEI AR RADIOLOGINEI AVARIJAI

